Bak?c? ?yilik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bak?c? ?yilik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17206

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bak?c? ?yilik Ölçe?i, bak?c? rolünü üstlenen bireylerin öznel refah düzeylerini ve temel ihtiyaçlar?n?n ne ölçüde kar??land???n? de?erlendirmek amac?yla Türkçe'ye uyarlama çal??mas? yap?lm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle uzun süreli bak?c?l?k rolünün getirdi?i zorluklar kar??s?nda bireylerin temel ihtiyaçlar?n?, duygusal ifade yeteneklerini ve güvenlik alg?lar?n? ölçmeyi hedefler. Ölçek, **Dilek Demirtepe** ve **Öznur Bozo** taraf?ndan 2009 y?l?nda Türk popülasyonu üzerinde geçerlik ve güvenirlik analizleri yap?larak kullan?ma sunulmu?tur. Toplam 22 maddeden ve 3 alt boyuttan olu?maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Bak?c? ?yili?i, Refah, Psikometrik Araç, Özsayg?, Duygusal ?fade, Güvenlik, Uyarlama, Bak?m Veren

Yazarlar

Dilek Demirtepe, Öznur Bozo

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bak?c?lar?n ki?isel refah düzeylerini ve iyi olu? hallerini sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in (kaynakta belirtilmeyen) Türkçe konu?an bireylerin kültürel ve dilsel yap?s?na uygunlu?unu sa?lamay? amaçlam??t?r. Bu süreçte, ölçe?in Türk kültüründeki psikometrik özelliklerinin (yap?, güvenirlik ve geçerlik) ortaya konulmas? hedeflenmi?tir.

Spesifik olarak, ölçek, bak?c?lar?n temel ihtiyaçlar?n?n kar??lan?p kar??lanmad???n? ve ya?amsal faaliyetlerini sa?l?kl? bir ?ekilde sürdürme kapasitelerini de?erlendirerek, bak?m yükünün psikolojik etkilerini anlamaya yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r.

Yap?

Bak?c? ?yilik Ölçe?i, bak?c?l?k rolünü üstlenen bireylerin öznel iyi olu? halini çok boyutlu olarak ele almaktad?r. Yap?sal olarak, ölçek üç ana boyutta toplanan maddeler arac?l???yla bu psikometrik yap?y? ölçmektedir. Bu boyutlar; bireyin kendine de?er verme alg?s?, duygusal d??avurum kapasitesi ve temel ya?am güvenli?i ko?ullar?n?n sa?lanmas?d?r. Ölçek, bir bak?c?n?n sadece fiziksel de?il, ayn? zamanda psikolojik ve sosyal ihtiyaçlar?n?n kar??lanma düzeyini de yans?tmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerlik çal??malar? kapsam?nda, alt ölçekler aras?ndaki ili?kiler incelenmi?tir. Yap?lan analizlerde, Temel ?htiyaçlar alt ölçe?i ile Ya?amsal Faaliyetler alt ölçe?i aras?ndaki Pearson Korelasyon Katsay?s? .69 olarak hesaplanm??t?r. Bu katsay?, iki alt boyut aras?nda güçlü ve pozitif bir ili?kiye i?aret etmektedir. Bu sonuç, ölçe?in birle?en geçerli?e (convergent validity) sahip oldu?unu ve beklenen yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

Bak?c? ?yilik Ölçe?i'nin güvenilirli?i, alt boyutlar?n iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) ile de?erlendirilmi?tir. Analiz sonuçlar?na göre, Temel ?htiyaçlar alt ölçe?inin iç tutarl?l?k katsay?s? oldukça yüksek bir de?er olan **.91** olarak bulunmu?tur. Ya?amsal Faaliyetler alt ölçe?inin iç tutarl?l?k katsay?s? ise **.81** olarak belirlenmi?tir. Bu yüksek katsay?lar, ölçek maddelerinin ilgili olduklar? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçe?in yüksek düzeyde güvenirlik ta??d???n? kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in uyarlama çal??mas?, faktör analizi sonucunda üç alt boyutlu bir yap?y? desteklemektedir. Ölçek toplam 22 maddeden olu?maktad?r. Bu faktörler, bak?c?lar?n iyi olu?unun temel bile?enlerini temsil etmektedir:

Özsayg? Ve ?tibar: Bu faktör, bireyin kendine de?er verme ve toplumsal itibar alg?s?n? kapsar. Toplam 9 maddeden olu?maktad?r.
Duygular? ?fade Etme ve Fiziksel ?htiyaçlar?n Kar??lanmas?: Bu faktör, bireyin duygusal d??avurum becerisi ile temel fiziksel gereksinimlerinin kar??lanma düzeyini içerir. Toplam 9 maddeden olu?maktad?r.
Güvenlik: Bu faktör, temel ya?am güvenli?i ve bar?nma ihtiyaçlar? gibi çevresel güvenlik unsurlar?n? ölçer. Toplam 4 maddeden olu?maktad?r.

Araç

Test Type: Uyarlama Ölçe?i (Adaptasyon)

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i

Language Available: Türkçe

Population Group: Bak?m Veren Bireyler (Caregivers)

Age Group: Yeti?kin

ARABPSYCHOLOGY.COM

Population Details: Ölçe?in uyarlama çal??mas?, Türkiye'de bak?c?l?k rolünü üstlenen yeti?kinler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Methodology: 3 alt boyut ve toplam 22 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme format? orijinal kaynakta belirtilmemi?tir, ancak psikometrik testlerde yayg?n olarak kullan?lan Likert tipi ölçekleme sisteminin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik Ölçek, ?ç Tutarl?l?k, Birle?en Geçerlik, Demirtepe, Bozo, Bak?m Yükü, Refah

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: ddemirtepe@yahoo.com

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2009 (Uyarlama Çal??mas?)

Sorumlu Yazar: Dilek Demirtepe

Derecelendirme: Derecelendirme sistemi hakk?nda detayl? bilgi kaynakta belirtilmemi?tir.

Ölçe?in akademik veya ticari amaçlarla kullan?m?, izinleri ve olas? ücret bilgileri için sorumlu yazar **Dilek Demirtepe** ile e-posta yoluyla do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Demirtepe, D. ve Bozo, Ö. (2009). Bak?c? ?yilik Ölçe?i'nin Uyarlama, güvenirlik ve geçerlik çal??mas?. **Türk Psikoloji Yaz?lar?**, *12*(23), 28-37.

Makalenin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: bakici-iyilik-olcegi-toad.pdf

Makalenin eri?im linki: Türk Psikoloji Yaz?lar? Makale Eri?imi

Bak?c? ?yilik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde

ARABPSYCHOLOGY.COM

de?i?tirilmemelidir.

Özsayg? Ve ?tibar (9 madde): Örnek madde: Kendinize vakit ay?rmak
Duygular? ?fade Etme ve Fiziksel ?htiyaçlar?n Kar??lanmas? (9 madde): Örnek madde: Öfkenizi ifade etmek
Güvenlik (4 madde): Örnek madde: Bir eve sahip olmak

ARABPSYCHOLOGY.COM